

Lazanski: Velike šanse da CG na aprilskom Samitu dobije pozitivan odgovor na MAP

ALTIJANA RAMOVIĆ (Urednik i voditelj): 10 je sati, 16 minuta, dobar vam dan poštovani slušaoci. Na početku još jednog „Raporta“ slušamo kratko u NATO-u.

ANA AŠANIN (Novinar): Sjevernoatlantska alijansa predstavlja savez 26 zemalja iz Sjeverne Amerike i Evrope posvećen ispunjavanju ciljeva Sjevernoatlantskog ugovora, potpisanog 4. aprila 1949. godine u Vašingtonu. U skladu sa Ugovorom, osnovni cilj NATO je da čuva i osigurava bezbjednost zemalja članica, bilo političkim ili vojnim sredstvima, i da omogućava zaštitu zajedničkih osnovnih vrijednosti: demokratije, ljudskih sloboda, solidarnosti, blagostanja, mira i stabilnosti i vladavine prava. Zemlje članice NATO su: Belgija, Bugarska, Kanada, Češka, Danska, Estonija, Francuska, Njemačka, Grčka, Mađarska, Island, Italija, Letonija, Litvanija, Luksemburg, Holandija, Norveška, Poljska, Portugal, Rumunija, Slovačka, Slovenija, Španija, Turska, Velika Britanija i SAD. Od evropskih članica NATO Turska, Island i Norveška nijesu članice Evropske unije. Od članica Evropske unije, članice NATO nijesu Austrija, Švedska, Finska, Irska (u Partnerstvu za mir), Kipar i Malta. Osnovna svrha Sjevernoatlantske alijanse je da pruži zaštitu slobodi i bezbjednosti svih njenih članica u Evropi i Sjevernoj Americi, u skladu sa principima Povelje Ujedinjenih nacija. Da bi ovo ostvarila, Alijansa razvija i koristi kako politički uticaj, tako i svoje vojne sposobnosti, u zavisnosti od prirode prijetnji po bezbjednost s kojim se suočavaju države članice Saveza. Kako se mijenjalo strateško okruženje, tako se mijenjao i način na koji Alijansa odgovara na ove izazove po bezbjednost. On nastavlja da čuva stabilnost diljem evropsko-atlantske regije i evoluirala kako bi spremno dočekala nove prijetnje, kao što su terorizam i drugi izazovi po bezbjednost, koji su daleko van ustaljenog kruga njene odgovornosti.

ALTIJANA RAMOVIĆ: Crna Gora ima velike šanse, čak 80 odsto da na predstojećem aprilskom Samitu dobije pozitivan odgovor na MAP, tj. Akcioni plan za članstvo, smatra vojni analitičar iz Beograda Miroslav Lazanski. U intervjuu za „Raport“ Lazanski kaže da kriterijumi za članstvo više nisu strogi kao nekada i da taj proces ne bi trebalo da traje kao u slučaju Hrvatske. Lazanski ocjenjuje da su razlozi za nisku podršku crnogorske javnosti NATO-u istorijski. S druge strane smatra da Crna Gora nema dovoljno stručnjaka koji bi građanima adekvatno objasnili koje su dobre, a koje loše strane članstva. Gospodine Lazanski, možete li nam reći, kada je riječ o crnogorskoj aplikaciji za MAP, kolike su šanse da Crna Gora dobije poziv za Akcioni plan za članstvo na predstojećem aprilskom Samitu?

MIROSLAV LAZANSKI (Vojni analitičar iz Beograda): Teško je reći. Na ovom zadnjem velikom Samitu koji je bio u Bukureštu, gde sam ja takođe bio, a razgovarao sam tada sa ministrom spoljnih poslova Crne Gore gospodinom (Milanom) Roćenom, tad je za Crnu Goru dobijen tzv. Intenzivni dijalog. Sad između Intenzivnog dijaloga i MAP-a ja nemam pravu predstavu šta je učinjeno u tom smislu, koliko su došle reforme itd. Morate imati u vidu da u NATO ne ulazi samo Vojska Crne Gore, nego ulazi kompletna država. Znači, to je sad pitanje. Ali, u svakom slučaju mislim da je Crna Gora na dobrom putu i da idu reforme dosta dobro. E sad, problem je u tome što je NATO zbog svega onoga što se događalo u Gruziji i zbog ovih posledica i velike ekonomske krize i neratifikacije Lisabonskog sporazuma, kada je u pitanju Evropska unija i NATO u jednoj vrsti traženja neke nove pozicije. Proces širenja NATO-a je zapao u određenu stagnaciju, da ne kažem krizu, kada su u pitanju Ukrajina i Gruzija. A kada je u pitanju ulazak

Hrvatske, takođe tu ima određenih teškoća, mislim pre svega u odnosima sa Slovenijom između Hrvatske i Slovenije, kako će sve to rezultirati vidjećemo. Mislim da što se tiče Crne Gore postoji jedna verovatnoća, možda čak negde i 80 odsto da bi Crna Gora mogla da dobije dakle pozitivno to što se tiče MAP-a na predstojećem Samitu, ali kažem – to nikad ne možete sa sigurnošću biti sigurni. Jer, evo da vam kažem 100 posto tako je bilo i na zadnjem velikom samitu NATO-a u Bukureštu, kad su svi očekivali da će zajedno sa Hrvatskom i Albanijom biti pozvana i Makedonija, i u zadnjih 24 sata stvar se preokrenula – Grčka je svojim vetom to blokirala. Znači, u politici nikad ne recite nikad, ali nikad ništa ne možete uzeti zdravo za gotovo.

RAMOVIĆ: A Hrvatska je recimo u MAP-u bila šest punih godina.

LAZANSKI: Da, da. Pa dobro, sad su se ti neki kriteriji za držanje u određenom stanju te, ajde da kažem predsooblja i ulaznice, ti kriteriji više nisu kao je nekad bilo pre šest godina. Sad sve to kao što kažu Antington je rekao da se istorija ubrzava, tako i ti procesi idu sve brže i brže. Možemo čak reći ajde, fizičari kažu da se vreme zgušnjava. Tako da to sad sve ide kraće i kraće. Neke stepenice se i preskaču. A kad pogledate recimo ulazak Ukrajine, potencijalan ulazak Ukrajine u NATO, Amerikancima uopšte nije posebno ni važno šta se događa, da li je tamo stepen korupcije ovakav ili onakav, da li su političke slobode ovakve ili onakve. Znači, sve zavisi kako glavne države NATO-a u određenom trenutku percipiraju geostratešku poziciju Crne Gore u regionu. Znači, ako im ta geostrateška pozicija s jedne strane jeste jako važna, onda svi drugi elementi i nisu važni – da li je Crna Gora ispunila ovo ili nije ispunila ono, onda se to na neki način i pomalo ignoriše. A ako im ta geostrateška pozicija Crne Gore u određenom trenutku i nije nešto posebno važna, onda vjerovatno mogu doći i određeni preduslovi i tražnja da se ispuni ovo ili da se ispuni ono. Znači, sve zavisi, kažem, od njih nekoliko glavnih sila unutar NATO-a i pošto je NATO jedna, ajde da kažem, političko-vojna ili vojno-politička organizacija u kojoj je princip konsenzusa, bogami to zavisi znači možda zavisi i od jednog Luksemburga, teoretski gledano. Ili ne znam, neke druge male zemlje.

RAMOVIĆ: Da. NATO jasno daje do znanja da ne želi državu gdje je većina građana protiv članstva, a u Crnoj Gori je jako niska podrška građana, svega 26 do 27 odsto, mada se sada procjenjuje da ta podrška raste. Koji su po vama osnovni razlozi niske podrške građana?

LAZANSKI: Višeslojni. Znači višeslojni razlozi su od nedavne istorije, a to je znači jedna vrsta sećanja građana Crne Gore, jer je Crna Gora isto doživela bombardovanje 1999. godine, kada je bila sastavni deo SR Jugoslavije. Dakle, sećanje, bile su i žrtve, bilo je i mrtvih i ranjenih građana Crne Gore. S druge strane, postoji nedoumica koliko će to sve koštati, dakle to pitanje materijalnih troškova ulaska, mada ja mislim da to nije, to stručnjaci, pre svega ekonomski treba da izračunaju, mada danas sve te zemlje koje ulaze u NATO, niko još to nije egzaktno izračunao šta se u materijalnom smislu dobija, šta se gubi, ali mislim da za Crnu Goru to nije nešto skupo, niti bi moglo biti skupo. A s treće strane, postoji taj istorijski aspekt, Crna Gora je uvek bila istorijski, ajde da kažem politički i vojno vezana pomalo na Rusiju, a sad širenje NATO-a se, hteli mi to ili ne hteli, koliko god to ovi iz NATO objašnjavali, demantovali i tvrdili da to nije tako, ipak se to doživljava kao neka vrsta opkoljavanja Rusije, kao neka vrsta svrstavanja protiv Rusa. Pogotovo se to doživljava u državama, i to Moskva tako doživljava u zemljama koje se neposredno naslanjaju na neku vrstu post-sovjetskog prostora nakon raspada Sovjetskog saveza. Crna Gora je, ajde da kažem, srećom puno dalje od tog prostora, pa u tom smislu ne

bih taj elemenat trebalo da bude glavni, ali oko NATO-a kažem postoje različita razmišljanja, mislim iskreno rečeno da vi baš i nemate tamo jako puno u Crnoj Gori stručnjaka koji to mogu baš onako egzaktno i popularno istovremeno objasniti širokim slojevima stanovništva i građana Crne Gore. Znači, ili se objašnjava potpuno... znate vrlo je crno-bela slika koliko ja vidim iz crnogorskih medija. Ili su svi energično protiv, ili su svi energično za. Znači, tu teško da ćete naći nekog koji će to malo razlistati i razvrstati, pa reći: -ovo su dobre strane, a ovo su eventualno strane koje baš i nisu dobre.

RAMOVIĆ: Pa mislite da taj način obraćanja javnosti nije baš kako treba?

LAZANSKI: Pa, mislim to je u skladu sa Balkanom. Ovde je uvek slika bila crno-bela. Ovde su prilično ekstremna stanovišta kada se vodi takva vrsta javne rasprave, nema smirenih tonova i nema ono - ajde da vidimo šta je korisno, a šta nije korisno. Šta je dobro, šta je moguće, šta nije moguće. U politici nema ljubavi, to je čisto jedna pragmatika. Znači, treba vidjeti šta je za građane Crne Gore najbolje u datom trenutku, šta im donosi neku vrstu mira, budućnosti, ekonomskog prosperiteta i to je to.

RAMOVIĆ: A šta su po vama prednosti i nedostaci ulaska u NATO?

LAZANSKI: Znači, meni je vrlo teško, jer ja živim u Srbiji koja ima jednu sasvim drugu poziciju u odnosu na Crnu Goru. Znači, Srbija je izgubila deo teritorije, mi kažemo nije do kraja, ali efektivno sada jeste, a to je Kosovo. I taj gubitak je aminovao NATO. I tu nema dileme. Tu ko god beži od te istine, taj jednostavno ne želi da se suoči sa činjenicama da je NATO taj koji je bio glavni uzrok, sponzor nezavisnosti Kosova. To što mi to sad ne priznajemo u Srbiji zvanično, i smatramo da to nije tako, da li je to samo naš problem ili problem Međunarodne zajednice, o tome možemo da diskutujemo. Znači, pogledi se iz Beograda jedan realan objektivni koliko-toliko smiren pogled jeste da u ovom času raspoloženja u srpskoj javnosti nije za NATO, zato zbog svega ovoga što se događa, a između ostalog i zbog onoga što se može reći da delimično dele verovatno i oni koji su u Crnoj Gori koji su protiv ulaska u NATO, a to je znači ipak jedna istorijska povezanost sa Rusijom kroz istorijat i što se i takođe kod dela intelektualne javnosti u Srbiji i kod dela građana ostalih doživljava kao neka vrsta svrstavanja protiv Rusije. Crna Gora ima posebnu poziciju. Znači, Crna Gora ulaskom u NATO sigurno da obezbeđuje teritorijalnu celovitost. To nije sporno. Znači, NATO je vojno-politička ili politička-vojna organizacija koja garantuje teritorijalni integritet država i to je ono što Crnu Goru bi u budućnosti sačuvalo od bilo kakvog izazova da joj neko uzme deo teritorije. Ono što se nije desilo sa Srbijom. Nama je upravo NATO kao prvoj zemlji u istoriji, deo teritorije praktično uzeo. Mislim, to je tako. Sad možemo mi diskutovati o tome zašto je do toga došlo i kako je do toga došlo, to je sad druga priča. Ali je činjenica da NATO je stvoren primarno zato da sačuva teritorijalni integritet država članica. U srpskom slučaju, u slučaju Srbije očito će teško proći to objašnjenje. U slučaju Crne Gore je sasvim nešto drugo. Znači, vi sigurno jačate bezbjednost države, s druge strane verovatno imate olakšane i ekonomske investicije i ulazak stranog kapitala, mnogo je sigurniji boravak itd. mada sad ova ekonomska kriza sve trese itd. Tako da i tu vrstu problema koju ima Srbija, vi u Crnoj Gori nemate. Sad da li vi Kosovo doživljavate kao i bolnu ranu crnogorske istorije i crnogorskog nacionalnog korpusa, to je sad stvar vas tamo dole, i ja ne bih u to ulazio. Znam da je to vrlo osetljivo pitanje i za većinu građana Crne Gore, ali to je pitanje referenduma da li će u NATO. Naravno NATO ima jednu vrstu opreza prema državama koje su, gde je baš većinsko raspoloženje naroda nije za ulazak u NATO, ali NATO ne traži izričito da se raspisuje referendum. Hrvati su to vrlo fino preskočili sa odlukom u Saboru. Mogu vam reći, jedina zemlja od tih

novih koje su primljene u NATO koja je išla na referendum, mislim od svih tih u neposrednom okruženju, bila je Slovenija. I oni su to vrlo demokratski stavili na glasanje, Slovenci, i jednostavno idemo na referendum. Imali su dve godine jaku kampanju i uložili su mnogo para u objašnjavanje narodu šta je NATO, koje su prednosti, koje su mane itd. I pored tih dve godine velike kampanje i pored dakle svih tih benefita sa kojima se očekivalo u javnosti, imali su svega negdje oko 53 odsto za ulazak u NATO. Znači, jedva se prešlo.

RAMOVIĆ: Niste mi rekli nedostatke za Crnu Goru. Dakle, šta Crna Gora može da izgubi ulaskom u NATO?

LAZANSKI: Gledajte, vas u Crnoj Gori niko neće terati u nikakve ratne misije i nikakve ratne operacije. Poslaćete možda neki vod vojnika u neku mirovnu operaciju itd. dobro to šalju i neke druge zemlje u Evropi koje nisu članice NATO-a. To vas može skupo koštati u smislu izdataka za odbranu, ali ne morate vi da šalžete 50 vojnika. Možete poslati sedam vojnika, toliko će se para skupiti. To je jedno. Drugo, ono što može biti problematično, ja gledajući iz ove vizure, jeste - vama je turizam ipak neka uzdanica ekonomije za budućnost. Vi tu morate da pazite da vam se na tom malom moru što dole ima obale, ne strme nekakvo veliko ratno brodogradilište i da ugrozite turizam. To je činjenica, to morate da pazite da vam ne dolaze. Ako hoćete čisto more i ako hoćete puno stranih turista koji će trošiti dole novce, tu nema onda ni atomskih podmornica, ni nosača aviona. Onda je to jednostavno nespojivo. Znači, to morate da vidite kako ćete sa tim, recimo stvarima izaći na kraj i šta ćete se tu dogovoriti. Ne smete dozvoliti da vam ta vrsta prljavih tehnoloških, ajde da kažemo, vojnih elemenata dolazi na vaš prostor i da budete neka vrsta deponije za ne znam šta. Dakle, to je sad stvar naravno dogovora unutar NATO-a. Ili recimo kad gledate Italiju, NATO glavne vojne baze su izmeštene iz glavnih turističkih lokacija, i tamo su negde po Sardiniji baze nuklearnih podmornica, što dalje od velikog i visokog turizma. E sad Crna Gora nema tako veliki prostor ni obalu da to može da izbegne, i tu morate voditi računa o nekom balansu, ako i kada uđete u NATO. Kažem, ako i kada uđete. A šta možete još da izgubite? Pa nemate šta puno da izgubite, jer iskreno rečeno na vojnom planu vi i nemate nešto mnogo, pa ne možete mnogo ni da izgubite. Crnogorska vojska je vrlo mala po brojnosti, po tehničkoj opremljenosti takođe. Tu su više nekakve policijske snage itd. Kažem u eventualne mirovne misije ići će oni koji budu dobrovoljci. Vojska vam je ionako sad profesionalna, nema služenja vojnog roka...

RAMOVIĆ: Šta mislite o tome što nema služenja vojnog roka?

LAZANSKI: Molim?

RAMOVIĆ: Šta mislite o tom ukidanju služenja vojnog roka?

LAZANSKI: Pa gledajte, ja sam služio vojni rok, normalno u ono vreme Titove Jugoslavije, i meni je to nekako normalno za svakog mladića. A sad to što nema služenja vojnog roka, ja verujem da je svaki Crnogorac u dubini duše ipak pomalo razočaran, jer Crnogorci vole oružje, vole vojsku. E sad ja ne znam kako će ti mladići da stasavaju kad dođu u doticaj sa nekim drugim, 'ajde sa dvojim tatama, stričevima, ujacima, koji im počnu pričati kad su bili u vojsci, ovi kažu da nisu bili u vojsci. Ali, Bože moj, svako vreme nosi svoj pečat. Verovatno danas to nije tako kao što je nekad bilo u tim pričama. Mladićima je danas važno da imate dobar auto, da imate Pacioti cipele, ne znam, mobilni od 500 evra, a to da li ste služili vojni rok, verovatno u tim mladićkim pričama po kaficićima to više ni ta vrsta prestiža k'o što je nekad bila. Meni što je žao što nije tako, ali je tako, šta da radimo.

RAMOVIĆ: Da, evo nekoliko puta ste pomenuli mirovne misije. Crnogorski Parlament je donio odluku o odlasku naših vojnika, tj. medicinskog tima u mirovne misije i već prvi tim ide u avgustu.

LAZANSKI: Pa dobro to je više ta, ajde da kažem, humanitarna medicinska pomoć. Mislim, oni prvo moraju imati dobru platu tamo. Tamo niko nije lud da ide. Znete kakvi su tamo klimatski uslovi i to, znači moraju imati platu par hiljada dolara, i to ćete vi platiti, Crna Gora kao država. Biće u nekoj vrsti uniforme sa crnogorskim nacionalnim obilježjima, ali verovatno u sklopu nekog kontigenta. I dobro, mislim da je to simbolično prisustvo, čisto da se kaže da je država Crna Gora prisutna eto u jednoj mirovnoj misiji.

RAMOVIĆ: Imate li neku poruku za crnogorske građane, kada je NATO u pitanju?

LAZANSKI: Nemam, ja nisam pristalica nikakvih poruka, znate. To bi bilo malo pretenciozno. Znači, ja ne želim da vam dociram u smislu toga, ali kažem – treba sesti, proračunati, da vidite šta vam se više isplati, i šta je bolje u ovom ekonomskom, političkom, bezbednosnom, ljudskom, da vam ta vrsta odluke ne izazove lomove na vašoj unutrašnjoj sceni.

Otvorena Kancelarija za bilateralnu saradnju

RAMOVIĆ: Kancelarija za bilateralnu saradnju Sjedinjenih Američkih Država i Crne Gore otvorena je u Ministarstvu odbrane. Ministar odbrane Boro Vučinić kazao je kako je to važan događaj na relaciji odnosa američkog naroda prema Crnoj Gori. To je, kako je naveo, odraz podrške koju američki narod pruža Crnoj Gori na putu reformi, izgradnji njene vojske i napretka u okviru evroatlanskih integracija.

BORO VUČINIĆ (Ministar odbrane Crne Gore): Koja će svakako predstavljati značajan doprinos daljim odnosima između države Mejn i Crne Gore, za koju možemo reći da je od velikog značaja za nas u vojnom dijelu, a isto tako veoma je značajna i u civilnom dijelu, obzirom da je karakter misije dolaska gospodina admirala (Džona) Libija i delegacije širi od onoga što je samo kontakt i saradnja sa Ministarstvom odbrane. Takođe, jedan veoma bogat sadržaj aktivnosti u okviru boravka delegacije Nacionalne garde države Mejn u Crnoj Gori predviđen, i posebno je važno što ćemo vjerovatno tokom ove godine, tokom ljeta imati posjetu guvernera države Mejn gospodina (Džona) Baldačija Crnoj Gori, što će značiti novi progres u odnosima dvije zemlje. Dakle, kancelarija u kojoj će sjedjeti i raditi gospodin (Deril) Dejvis biće od velikog značaja za Crnu Goru, ne samo simbolično veze Sjedinjenih Američkih Država i Crne Gore, već i faktički, suštinski će značiti veliku korist u prenošenju bogatih iskustava koje Nacionalna garda Mejna ima i sve ono što treba mi u narednom periodu da radimo na modernizaciji i izgradnji naše vojske.

RAMOVIĆ: Kancelariju će predvoditi kapetan Deril Dejvis, oficir Nacionalne garde iz države Mejn. Kapetan Dejvis koordiniraće vojne aktivnosti koje se odvijaju između Sjedinjenih Država i Crne Gore, uključujući i razmjenu i obuku vojnika. Američki ambasador Roderik Mur kaže da je otvaranje kancelarije najnoviji korak koji ta ambasada preduzima kako bi proširila aktivnosti u Crnoj Gori.

RODERIK MUR (Američki ambasador u Crnoj Gori): Nadam se da se slažete sa mnim gospodine ministre da zajedno su naše zemlje napravile i veliki napredak u stvaranju i u unapređenju ovog partnerstva, pogotovo u vojnoj sferi. Ali mi se nadamo, mi se radujemo proširenju ovog partnerstva na nove oblasti, uključujući turizam i obrazovanje i poslovanje, rukovođenje vanrednim situacijama i sprovođenje

zakona itd. I ustvari otvaranje ove kancelarije je samo najnoviji u nizu koraka koje mi preuzimamo kao Američka ambasada, kako bismo proširili naše aktivnosti u vašoj zemlji. Na primjer, prije nekoliko mjeseci otvorena je Kancelarija američkog tužioca u našoj ambasadi sa ciljem da saraduje sa vašim vlastima, da bi se pojačala saradnja u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala. Osim toga, mogu da vam kažem da mi intenzivno radimo na tome da uvedemo izdavanje američkih viza u našoj ambasadi u bliskoj budućnosti.

Vučinić na Minhenskoj konferenciji o bezbjednosti

RAMOVIĆ: Ministar odbrane Boro Vučinić učestvovao je na 45. Konferenciji o bezbjednosti koja se održava u Minhenu. U razgovoru sa generalnim sekretarom NATO-a Jap de Hop Sheferom, ponovio opredjeljenje Crne Gore da u što skorije vrijeme postane dio kolektivnog sistema bezbjednosti, i kazao da je u tom smislu, za njen dalji napredak veoma važan predstojeći NATO samit. Generalni sekretar NATO-a izrazio je interesovanje za ostvareni progres u reformi crnogorskog sistema odbrane, i ocijenio da se Crna Gora kreće u pravom smjeru. „Manje države, poput Crne Gore, koje ostvare određeni progres, uvijek će naći svoje mjesto u okviru evroatlantskih integracija“, zaključio je Shefer. On je naveo da će posjetiti Crnu Goru nakon samita u Strazburu i Kelu, koji se održava povodom 60. godišnjice NATO-a. Ministar Vučinić kaže da je konferencija bila mogućnost da Crna Gora uspostavi brojne kontakte.

BORO VUČINIĆ (Ministar odbrane Crne Gore): Smatram je jako korisno što je delegacija Ministarstva odbrane Crne Gore pojačana ambasadorom Crne Gore u Njemačkoj gospodinom (Vladimirom) Radulovićem boravila ovdje u Minhenu i bila učesnik Minhenske konferencije. Takođe je jako dobro što je ponovljeno opredjeljenje i viđenje na konferenciji da zemlje Zapadnog Balkana treba da budu dio kolektivnog sistema bezbjednosti i da to jednostavno je najbolji način za obezbjeđenje trajnog mira i stabilnosti u tom dijelu Evrope. Takođe je to bila prilika da se sretmem i razgovaram osim sa gospodinom (Jap de Hop) Sheferom, sa još jednim brojem kolega. Rekao bih da je kroz kraće susrete bila prilika da upoznam gospodina (Franz Josef) Junga, ministra odbrane Njemačke sa onim što su trenutno naše najvažnije aktivnosti. Takođe sam imao kratak susret sa ministarkom odbrane Norveške i prilika je bila da imam kraći razgovor sa gospodinom (Markom) Fiddžeraldom iz oružane komande NATO-a iz Napulja i upoznam ga sa onim što su trenutne aktivnosti u okviru reformi sistema odbrane i aktivnosti koje sprovodimo na modernizaciji Vojske Crne Gore. Dakle, još jednom želim da kažem da je ovdje tokom Minhenske konferencije se iskoristila mogućnost za brojne kontakte i da je to bila dobra prilika da kroz te kontakte upoznamo naše partnere sa aktivnostima koje na našem evroatlantskom putu sada sprovodimo.

RAMOVIĆ: Ministar Vučinić sastao i sa italijanskim ministrom odbrane, Ignacijom La Rusom. On je kazao da je saradnja sa Italijom od velikog značaja za Crnu Goru, te da njena podrška može bitno doprinijeti bržem uključivanju Crne Gore u NATO. „Naša želja je da cijeli region postane dio kolektivnog sistema bezbjednosti. Stoga, članstvo u Procesu saradnje ministara jugoistočne Evrope je posebno značajno za Crnu Goru, s obzirom da ćemo na taj način doprinijeti održanju mira i stabilnosti u regionu“, kazao je Vučinić. La Rusa je pozdravio napore Crne Gore koje preduzima na putu ka članstvu u NATO i iskazao

spremnost daljeg jačanja saradnje između dvije tradicionalno prijateljske države. Razgovorima na 45. Minhenskoj konferenciji, pored ministra odbrane odbrane koji je predvodio crnogorsku delegaciju, prisustvovali su crnogorski ambasador u Njemačkoj Vladimir Radulović i pomoćnik ministra za politiku odbrane Draško Jovanović.

Ministarstvo odbrane i VCG uradili svoj dio posla

RAMOVIĆ: Crna Gora je, u oblasti odbrane, dostigla nivo reformi koji zadovoljava sve neophodne uslove za pozitivan odgovor na aplikaciju za prijem u Akcioni plan za članstvo, ocijenio je pomoćnik ministra odbrane Draško Jovanović. MAP se smatra predvorjem ulaska u NATO. „U susret Samitu NATO-a, na kojem očekujemo odluku o našem zahtjevu za dobijanje MAP-a, Ministarstvo odbrane i Vojska Crne Gore uradili su svoj dio posla“, kazao je Jovanović agenciji MINA.

IVANA DROBNJAK (Novinar): Jovanović kaže da ulazak u MAP podrazumijeva i stvaranje neophodnih uslova u drugim oblastima za koje su nadležne ostale državne institucije. Podsjeća na ocjene visokih predstavnika NATO da je Crna Gora za kratko vrijeme napravila veliki napredak kada su u pitanju reforme sistema odbrane. On je ukazao da je i nedavni sastanak predstavnika Ministarstva odbrane i NATO-a, radi usaglašavanja PARP procjene, imao pozitivnu konotaciju. „U Briselu sredinom februara očekujemo usvajanje važnog dokumenta koji smo zajednički pripremali – PARP procjene, a kroz sve kontakte sa zvaničnicima NATO-a uvjeren sam da će biti ocijenjena veoma pozitivno, što će još jednom potvrditi ozbiljnost naših napora na putu ka Alijansi“, kazao je Jovanović. Proces planiranja i revizije ima za cilj da pomogne zemlji da razvije vojne kapacitete radi doprinosa aktivnostima Partnerstva za mir, od kojih su najvažnije mirovne i operacije pružanja humanitarne pomoći, traganja i spašavanja. „Kada je PARP proces u pitanju, Crna Gora je u martu prošle godine, usaglasila sa NATO paket od 32 partnerska cilja, od kojih se 26 odnosi na Ministarstvo odbrane i Vojsku Crne Gore“, naveo je Jovanović. Prema njegovim riječima, svih pet ciljeva planiranih za 2008. su realizovali, kao i jedan iz 2009. godine. „Ostali ciljevi se implementiraju planiranom dinamikom i na taj način, u različitim oblastima, podižemo nivo sposobnosti i ukupne interoperabilnosti Vojske Crne Gore za zajedničko djelovanje sa snagama NATO“, kazao je Jovanović. On je istakao da je prvi Individualni program partnerstva za 2008. godinu, u dijelu nadležnosti Ministarstva odbrane, uspješno realizovan, s obzirom da je procenat ostvarenih aktivnosti veći od 70 odsto, što je značajno iznad NATO prosjeka. „Kada je u pitanju IPAP, Ministarstvo odbrane je realizovalo 83 odsto planiranih aktivnosti, odnosno od 18 planiranih za 2008. godinu realizovalo je 15“, naveo je Jovanović. On je kazao da svi pomenuti mehanizmi imaju za cilj, prije svega, da podrže reformu sistema odbrane i modernizaciju Vojske Crne Gore kako bi ispunila svoju misiju očuvanja sigurnosti države i svakog njenog građanina. Jovanović je podsjetio na ocjenu predstavnika NATO-a da su impresionirani profesionalnošću i posvećenošću Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore da nastave sa reformama. „Podsjećam na važnu ocjenu zvaničnika NATO da je, u oblasti odbrane, dostignut nivo reformi koji zadovoljava sve neophodne uslove za prelazak Crne Gore u sljedeću fazu integracija, odnosno MAP“, kazao je on.

Veljović: Teza o neutralnosti nemoguća i neodrživa

RAMOVIĆ: Teza o neutralnosti Crne Gore, koju zagovaraju protivnici pristupanja NATO savezu, nemoguća je i neodrživa, ocijenio je direktor Uprave policije, Veselin Veljović. On je agenciji MINA kazao da aktuelna situacija i procesi u kojima učestvuje Crna Gora, predstavljaju njenu opredijeljenost i posvećenost da bude dio regionalnih i međunarodnih bezbjednosnih asocijacija. „To jasno ukazuje na zaključak da teza o neutralnosti nije moguća i održiva“, rekao je Veljović. Njegov lični stav je, kako je naveo, da neutralnost, iz više razloga, ne odgovara Crnoj Gori. „Takav status bi za državu bio mnogo skuplji u rješavanju najznačajnijih pitanja iz oblasti bezbjednosti, posebno organizacije i organizacione strukture tog sistema, njenog racionalnog postavljanja, nabavke opreme i sredstava, kao i specijalističkih i drugih obuka“, smatra on. Prema riječima Veljovića, na određeni obim rizika i prijetnji po sigurnost Crne Gore, definisanih Strategijom nacionalne bezbjednosti, ne bi se moglo adekvatno odgovoriti raspoloživim bezbjednosnim kapacitetima. Članstvo u NATO efikasno i dugoročno definiše pitanje bezbjednosti države. Podsjetio je da je Vlada donijela Strategiju nacionalne bezbjednosti, čija će realizacija doprinijeti očuvanju i jačanju bezbjednosnog ambijenta, kao jednog od važnih uslova ekonomskog razvoja i prosperiteta.

Boland: Crna Gora bi mogla u NATO 2012. godine

RAMOVIĆ: Crna Gora bi 2012. godine mogla postati članica NATO-a, smatra direktor za planiranje Sjeveroatlanske alijanse Frenk Boland. „Iako je nezahvalno predviđati kada će će 26, uskoro 28, članica Alijanse odlučivati u ulasku Crne Gore u NATO, 2012. godina, iz ove perspektive, imajući u vidu sav njen napredak, nije nedostižna“, kazao je Boland za „Pobjedu“. On je rekao da je minus za Crnu Goru što još uvijek ima veliku zaostavšinu iz prošlosti poput zastarjelog naoružanja koje treba bezbjedno čuvati i uništiti, stare infrastrukture koja je vremenom stradala i načina obuke koji se moraju prilagođavati NATO standardima. „Plus je što je Crna Gora mala, što brzo napreduje u reformama i što je posvećena evroatlanskim integracija“, rekao je on. Govoreći kako Crna Gora može doprinijeti kolektivnom sistemu bezbjednosti, Boland je rekao da se u primjeru Islanda mogu naći ideje za to. Prema njegovim riječima, Island je značajna članica NATO-a, a nema svoju vojsku. „Nema ni ratnu mornaricu već određeni broj plovila i službu obalske straže. Nema ni svoju ratnu avijaciju, ali zato ta ostrvska zemlja od osamdesetih godina učestvuje sa svojim sistemom vazdušne odbrane u kolektivnoj bezbjednosti“, kaže Boland. On je objasnio da se taj sistem koristi za bezbjednost aerodroma u Kabulu što je važno za Alijansu. „Crna Gora može na takav način doprinijeti kolektivnoj bezbjednosti“, smatra Boland.

Potpisan Sporazum o saradnji Crne Gore i Norveške

RAMOVIĆ: Predstavnici ministarstava odbrane Crne Gore i Danske potpisali su juče u Oslu Sporazum o saradnji dva ministarstva. Sporazum su potpisali pomoćnik crnogorskog ministra odbrane Draško Jovanović i šefica Odsjeka za međunarodnu saradnju norveškog Ministarstva, Kjerti Klebo, saopšteno je iz Vlade. Cilj sporazuma je nastavak podrške norveške Vlade u izgradnji kapaciteta crnogorskog

Ministarstva odbrane za naredne tri godine. Sporazum je otvorenog tipa i uskoro se očekuje pristupanje Danske i Estonije, kaže se u saopštenju. Tokom posjete Oslu, Jovanović se sastao i sa zamjenikom podsekretara Ministarstva odbrane za vojna pitanja i načelnikom Obalske straže, Arildom Skramom. Crnogorski i norveški zvaničnici razgovarali su o političkoj situaciji na Zapadnom Balkanu i pripremama za predstojeći Samit NATO-a.

Šef Koordinacionog tima Dragan Pejanović sastao se sa predstavnicima NATO

RAMOVIĆ: Šef Koordinacionog tima Dragan Pejanović sastao se sa direktorom Direkcije za evroatlantske integracije i partnerstvo NATO Jaroslavom Skonjeckom i predstavnikom političkog odsjeka NATO Štefanom Elgersmanom. Sastanak je bio posvećen implementaciji Komunikacione strategije o evroatlantskim integracijama Crne Gore i procjeni realizacije aktivnosti iz IPAP-a. Koordinator Dragan Pejanović upoznao je goste sa dosadašnjim aktivnostima na implementaciji Komunikacione strategije i istakao značaj saradnje koju Koordinacioni tim ostvaruje sa NATO. Gosti iz NATO ocijenili su da je dosadašnja implementacija Komunikacione strategije bila veoma uspješna i izrazili posebno zadovoljstvo na angažovanosti i posvećenosti Koordinacionog tima i Vlade Crne Gore na njenom sprovođenju. Predstavnici NATO izrazili su spremnost za pomoć u daljim naporima Crne Gore na povećanju informisanosti javnosti o procesu evroatlantskih integracija. Takođe, istakli su značaj IPAP procjene za dalji napredak Crne Gore na putu u NATO i još jednom ocijenili da je Crna Gora uspješan primjer u regionu.

RAMOVIĆ: Do 11 sati ostalo je 5 minuta, poštovani slušaoci to bi bilo sve što smo vam pripremili u ovom izdanju emisije „Raport“. Na pažnji vam zahvaljuju Milan Ivanović i Altijana Ramović.